

Pomhaj Boh!

Cíllo 12.
22. měrza.

Létnik 6.
1896.

Serbiske njedželske Ľopjenka.

Wudawaju ſo kózdu ſobotu w Šmolerjez knihiczsicherečni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchitvortlētnu pſchedpłatu 40 np.

Njedžela Židika.

Gal. 4, 31. Teho dla, ſubi bratsja, njeſtmy my teje džonki džeczi, ale teje ſrejneje.

K Galatiskemu, k ſmužitemu a po ſwobodnoſći ſebi žadazemu ludej běſche japoschtoł Pawoł ſ predowanjem evangelijskym, pſchewodžany wot ſwojeju towařichow Barnabasza a Silaža. Khorosz ſuſowasche japoschtoła tam dlejschi čaſ ſawostacž. Wón jón wuwuži k žohnowanju ſa jich wjele, k roſſchérjenju evangelijskym. S radoſczu wjekelu powjescz wo Chrystuſku pſchijachu. Sſlowo wo kſcheczijanskej ſwobodnoſći jich wutroby ſahori. Tón ſud bě wſchón hnutý wobras Jeſom Chrysta, kotrež jemu Pawoł w rjanoſći czeſpjenja a kraſnoſći horjefacza ſe živymi barbami ſwojeje wěry pſchedſtaji. Kſchizowanu bu kwalba a luboſcz wožadov, Pawoł bu nutruje lubowanu wuczer ſylnieho ſuda. Małeczo běſche, ſwiatki běchu w Galatiſkej. — Japoschtoł dale czehniesche. Duž pſchin-džechu na wjeſele ſefkhadženje ſywow wěry. Kož ſo to husto ſtawa, ſymne nózne ſmierski a wichory, kotrež někotru dobru ſhadženu morichu. Židowszy kſcheczijenjo ſ Palatiny k wožadam pſchin-džechu. Woni po ſdacžu evangelijskym ſměrom wotſajichu, ale woni ſebi žadachu, ſo ſo předawſchi pohano w Galatiſkej tež židowskich waschnijow džeržachu. Poſla tuteho roſſhuzeneho ſuda mějachu ſe ſwojej wopaczenej wucžbu wuſpěcha. To jich wabjesche, ſo móhli ſami ſe ſwojimi ſkutkami něſchtto dokonjecz a něſchtto pſched Bohom placziež. Bóry ſo židowske rózne čaſy a ſwiedženje

ſawjedžechu a židowske jědžne ſalonje ſo wobledžbowachu. S tím wobras teho ſbóžnika naſad ſtupi a cžlowiſte ſkutki do předka.

Sdacz ſo mohlo, ſo je njenusne, na tele wězny dženja hischeče ſpominacž. Pſchetož ichtó bjes nami by něhdže pſchitklnoſcze měk k židowskej wěrje wróčzo ſtupicž? S czejką ichtó. A tola je husto doſcež naſche kſcheczijanstwo ſaloniske. My ſebi dyž a dyž na Boha pomyſlimy. My ſimy w džeczatſtwje tak wucženi. My mamy to ſa ſwoju pſchitklnoſcž. My ke mſchi kholžimy. To dyrbi tak bycž, to je naſcha pſchitklnoſcž. My mamy bibliju ſa Bože ſlowo. My wſchak w njej nječitam y a ju njeſrošimy, ale to je tola po naſchej myžli nusne, ſo mamy ſpižy japoschtołów a profetow ſa ſwiate. My ſo tež hischeče modlimy, to je naſcha pſchitklnoſcž, ſo Bohu něſchtto čaſha požwyczimy a ſa blidom abo hemak pſchi někafkej pſchitklnoſcži ſo jemu džakujemy a naſche proſtwy jemu wuprajimy. Po tajſim: my dyrbimy, my mamy to ſa ſwoju pſchitklnoſcž, dobre waschnije ſebi to žada, to je žyrkwiſte waschnije, to w bibliji ſteji, to je nam prjódki pižane, nam je ſo praſilo: duž ſtejimy my hischeče kaž tamni kſcheczijenjo ſe židow pod ſalonjom. Wobras Jeſuſa na taſlach naſcheje wutroby pſchego bóle woblednje. Teho móz ſo ſhubi. Teho živjenje a luboſcz na naſh wjazh njeſkutkujetej. Japoschtoł tola kſcheczijanske ſtejnischerečno ſ Hagaru pſchiruna. Wona běſche ſchłovina. Wón jo pſchiruna ſ Iſmaelom, wón běſche ſyn njež wobodenje je džonki.

Schto dyrbi šo nětko stacéz? dyrbimy my řakoní přjecz cžišnyčz? Ně! Wón wopšchija řařady praweho živjenja a nam sa to rukuje, so je tón ſdobny řakoní wuras Božeje wole a ma teho dla bjes pscheczaczia ſwoju wažnoſcz. Žana jeniczka kaſnja ſo poſtorcžicž njemóže, bjes teho ſo njebý ſaložk praweho porjada do khablania pschischoł a ſanicžazej možk hrécha ſo durje njewotewrile. Tež my jako kſheſeſijenjo řakoní Boži najwysche cžesczimy a ſmny cžiſcze pſches jene ſ tym ſłowom teho knjeſa: Lózo paſ je, ſo njebjo a ſemja ſahinjetej, dýzli ſo by wot ſakonja jedyn kóncik ſahinył. Řakoní je kózdemu kſheſeſijanej ſygl praweje ſdobnoſcze a Bohu ſpodoſneho kholženja a my mamy ſo jemu w wſchitkach fruchach podeziſhnyčz.

Ale móžemy my wot ſakonja naſche ſbože a naſchu ſbóžnoſcz wocžakowacž? To my njemóžemy. Abo ſmny my te džezacž kaſnjow džerželi bjes poroka? Móžemy wot ſameje jeneje kaſnje prajicž: To wſchitko ſym ja džeržał wot mlođoſcze ſe ſkutkami, ſe ſłowami a ſ myžlemi? Budžemy my wobſtacž pſched tym ſwiatym, hdyž wón ſapoežnje, ſ namii wotmoljenje džeržecž? Ja ſtaju waſ, wó ſamoprawi, do ſuda waschich bližſchich, woni wami hýžo někotry blečk mjenuja, kóryž ſu nad wami namakali. Hiſhce ſwaz: ja ſtaju waſ pſched Božej wocži, kotrejž kaž woheňowe plómjenja do waſ nutš ſweczitej. Ja poſam na teho ſudnika we waschej wutrobie, na wasche ſwědomnie a hdyž je ſud wo wami džeržany, žadyn njebudže, kóryž njebý wuſnacž dyrbjal: Knježe, njekhodž ſ twojim wotrocžkom do ſudzenja, pſched tobu žadyn ſiwy prawy njeje. Po pucžu ſakonja žadyn mér a žana radoſez njeſtej, tam je ſtajne pſheměnjenje bjes tym ſo čzemym a ſo dokonjamym, ſtajne pſheměnjenje bjes ſamoposběhnjenjom a ſamotamanjom a ſkócnjenje ſynej, džowžy njeſtoſtanje hacž ſtyskniwe ſaſtonanje: Ja hubjeny člowjet, ſchtó budže mje wumóž ſečela teje ſmjerče?

Schto budže tebje wumóž? Jeſu ſe Chrystu ſu, twój ſbóžnik. Wón tebje njeje wot poſluſhnoſcze pſcheczivo ſakonjej wumohł, ſo by ſwobodnoſcz hréſhicž mél. Pschetož člowjski ſyn njeje pschischoł ſakoní ſanicžicž, ale dopielnicž. Wón paſ je tebje wot poſlečza ſakonja wumohł. Wón je tebje wot winy wukupiſ. Wón je ju droho ſaplacžicž dyrbjal. Se ſwojej ſrwju je wón pižmo, kotrež pſcheczivo tebi rěčesche, wumasał. Wón je ſakonja kóz. W tutym ſwiatym poſtnym čaſu ſtuſmy pod jeho kſiži na Golgathá. Daj ſo wot teje ſuboce ſhréč, kotaž tebi wot tam na pſcheczivo ſapa. Potom budže ſo twoja twjerda wutroba ſmjehežicž, twoja morwa wutroba ſi ſiwiſenju wotučicž. Nowy duch w tebi wožiwi. Ty motrocžkowſku ſlemjazu bojoſcz ſhubiſh a ſaſo ſebi dowérjenja ſi Bohu nadobhđesch. Wón mje lubuje; ja ſměm to wericž. Wón je mje wuſwobodžit. Ty ſy Bože džecžo a herba. Ty ſy ſwobodny, ſyn ſwobodneje Sarah, měſhczan njebeſkeho Jeruſalema. Pohladaj twojemu ſbóžniku do ſo ſrwawjozeje wutroby, podaj ſo jemu do rukow, wužiwaj tu tražnoſcz a ſbóžnoſcz, ſo móžech Bože džecžo bjež a wostaež wěčnije. Hamjen.

Pſchi khoroložu.

Po ſ.

I.

Kózdy kſheſeſijan je duschowpaſth.

„Dženka drje hiſhce ſe ſtarej Urſili ſi kóznej poúdže; jeje džecži ſu hižo po lekarja poſlałe.“ Tak praji robožan Wyrt

ſ ſwojemu ſužodej Mlynkę; a to běſche w wožadže ſi, hdyž běch předy ſi duchownym. Husto bych u ludžo tak powjedali. Ně, kaž bych u hroſnu myžl měli, ſo lekaré ſiwiſenju khoreho kóz ſežini. Ně, myžl běſche, ſo běch ſo ſi temu, ſo po lekarja poſlachu, jenož teho dla roſhudžili, dokelž běſche na najhbrſche pſchischoł. Ach, eži ludžo běch u hudži; a lekar, kóryž dyrbjefche daloko jow pſchisze, běſche tak drohi, ſo ſo hakle ſi temu wudawkej roſhudžichu, hdyž móžesche lekar jeniczky wuprajicž, ſo ſo nježo wjazy cžiniež njehodži.

Na wopak bych u w ſi hymdom po duchowneho poſlali, hdyž běſche nechtó w domje ſkhoril. Ža duchowneho džě niežo placziež njetrjebachu. Na wopak; wón ſznamo nechtó ſobu pſchisjeſe n. pſch. pjeniežny dar abo bleſchu wina. Abo móžesche tola někajku proſtiwu ſežiniež, ſo bych ſo dawki ſpushežile. Abo wón móžesche na ſamožiteho ſi pſcheczelſtwa proſtiwu napižacž. Na kózdy pad mějachu duchownow wopyt jara rad. Žana myžl, ſo by ſo ſchtó duchowneho bojal. Tež duchowny troſcht běſche w najwiazych padach witam, haj husto horzo žadani. W tamtej krajinje běſche wjely prawych kſheſeſijanow. Tež pola tych, fiž ſnutkownje bóle ſdaleni ſtejachu, běſche wěſta nabozinſta myžl. To wſchaf ſo ſamjelczež njemóže, ſo běſche husto wjely pſchiswery pódla, hdyž duchowneho proſchachu ſi khorym ſo modlicž a jemu ſzwjate wotkaſanje wudželicž. To poſledniſche dyrbjefche husto lekarſtvo ſarunacž. Ale husto ſo tež ſta, ſo ſebi po modlitwie a ſakramencze žadachu, ſo by ſo wéra poſylnila a ſo bych ſhmaní byli to, ſchtóž pſchisidže, ſi ponížnoſcze ſiſež. Ž frótka: po lekarja poſdze poſlachu a po duchowneho jara ſahe.

Kunje na wopak je tu w Bremnje. To je woprawdze ſměchne, fakt ſo kózdeje malicžkoſeze dla ſi lekarjej ſežele. Hdyž bych u fuſk roſoma, fuſk dobreho powětra, mér a ſtrowa jedž pomhale, — dyrbi lekar pſchisze. ſsužodžo maja ſa njeprawe, hdyž ſo hiſhce po njeho poſlalo njeje, dokelž tón wbohi khory „žyle poł dnja nježo jédl njeje.“ Pſchiswera, kotaž ſo na lekarſke ſkředki ſtaja, je wulka a jej ſo nichč bóle nježiwa, hacž lekarjo ſami. Jara czežko paſ ſo jow w měſeče roſhudža duchowneho wo wopyt prožycž. A to, ſchtóž ja tudy praju, wo ſdželanjach tak derje placži kaž wo nježdželanjach. Wjely „malých ludži“ wſchaf w khorofeži hóři ſi duchownenu poſežele, ſo bych ſu — někajku podpjeru doſtali. Hdyž paſ ſo proſchecž: „Nima khory tež po mni žadajje?“ móžesč husto „ně“ klyſhcež, haj ſamo ſo tebi wotmolvi, ſo mohlo to khoreho do njeſera pſchisjeſež. Sso wě, ſo ſo tam pſchi tymi wſchém dž. Ale w njeſižených padach hakle wo khorofeži wožadnemu ſhoniſh, hdyž je ſi ſmjerceji wiedla a nětko napominanje doſtanjeſež, ſo by „někotre troſhtowaze ſlowa pſchi kſheſežu poręčał.“ A pſchi tymi maſch husto to ſrudžaze czežce, ſo njeſhy jako duchowny pſchi poſrjebje nježo wjazy khiba fuſk ſwotkowneje pſchi. Woni ſu husto dobri ludžo wumrjeli, kórychž běch konfirmoval, weroval, kórychž džecži běch kſheſežil — ale wo jich czeſpjenju a khorofeži hakle po jich minjenju klyſhach. Je to kſheſeſijanſka wožada?

W tym wſchaf móhli ſo troſhtowacž, hdyž bych u eži ſkori na duschowpaſth ſe ſaſtarali, njech ſu to jich domjazy abo ſužodžo abo druſy wožadni. Evangelſka zyrkej njecha jenož zyrkej duchownych byež. To je katholſka myžl, ſo maja duchowni jenož to prawo, khorym Bože ſlowo pſchisjeſež a ſi nimi ſo modlicž. Bohužel je tónle nahlad ſkředža w evangeliſkej zyrkej daloko roſchérjem. S wopredka drje ſu duchowni wina byli. Prajicž paſ ſo móže, ſo je to tu ſhwili bóle nahlad tych, fiž njeſhu duchowni. O wſchitzu duchowni, kórymž ſbože wožadu na wutrobie leži, po tym ſdychuju, ſo bych ſu duchownu pomož pſches druhich wubudžených a wobrožených kſheſeſijanow doſtali. My tež husto na ſhoniſh, ſo klužba tajkeho kſheſeſijana wožebje ſhlnje pomha. ſznamo, dokelž ſi wjetſcha teho člowjeka ſlepje ſnaje; ſznamo dokelž kručiſhco na wotykujeny kóz dž. Wožebje derje ſkutkuje, hdyž lekar, kóryž czežce khoreho najeſpje pſchewidži, jemu kſheſeſijanſke ſlowo praji. Bohužel je lekarjow, kotsiž maja čoplu wutrobu ſa evangeliſon, tak mało kaž „bělých wroblow“. Ale woni tu tola ſu. A jich ſlowo je jara mózne, pſchetož woni maja wot ſpožatka dowérjenje tych khorych. Pola nich, kaž tež pola druhich kſheſeſijanow ta myžl prjecž padnje, ſo „ſaſtojnſtwa dla pobožnje rěča“.

Po tajkim, libi bratſja a ſotry, pomhaječe nam wbohim duchownym, dokelž je naž tak mało a my tak mało ſamožemy.

Pomhaježe nam niz jenož pola khorych, pomhaježe nam s̄ zyla w staroſezi wo duſche, w dželanju na duſchach! Puſcheže tu wopacžnu myſl, kaž buſcheže ſo s̄ tym do naſchego jaſtojnſtwa nits tykali.

Pſched frótkim pſchi khoroložu wožadneho lubeho kſchecžijana nadenžech. Taſko wotenožech, wón mje pſchewodžesche a ſmějko-tajo praji: „Njeđžiwajež; ja ſym ſo do waſcheho hamta nits tykal; ja ſym temu khoremu s̄ biblije čital a s̄ nim ſo modlił.“ Ja bych teho lubeho muža ſa to najradſcho wokolo ſchije wſal. Ale tež ſwarzecž chzych, ſo ſo s̄ zyla jamolwjesche, ſo je ſo do mojeho hamta tykal, fotryž běſche a je taſ derje je ho hamit. — Nô, w tym padže s̄ tym ſamolwjenjom taſ khutnje njemylſleſche; čim khutniſcho paſ ſ duſchowpaſthyskej pomozu. Boh daj, ſo bych u naſchi kſchecžijeno živischi, ſmužicžiſchi a ſvobodniſchi byli a Bože ſlowo a modlitwu prawje nałožili.

Kaž dolho paſ je tajſich kſchecžijanow taſ mało, taſ dolho je ſrudna wěz, ſo ſo — woſebje w měſtach — ſa khorych po duſchowneho njepoſczele. Njeje čaſh khoroshe pſchede wſchěmi druhimi čaſhami živjenja čaſh domachpytanja? Hdyž ſu člowiekej myſle mera nuſniſche hac̄ runje tehdý? Bjes teho, ſo bych u ſebi to ſhami wuſnali, ſdychuje jich najwazy po njebjeſtim po-wětrje a po ſhwětle wěcznoſcze. A tola ſo husto ani tam po duſchowneho njepoſczele, hdyž jeho khory wutrobnje ſubuje.

Ale ežeho dla niz? Sso boja, ſo mohl pſchitħad duſchowneho khoreho naſtróžecž a njemérneho ſeziniež, ſo mohl ſebi myſliež, ſo k kónzej dže. Po tajſim duſchowym ſo taſ rjež ſa ſmjertneho ptacžka wobhlada, runje kaž by ſmjerež ſobu pſchinježl abo ſmjerež pſchipowjedal. Kaſ husto, hdyž ſ ludžimi pola jich čełow ſtejich a ſo praſchesch, ežeho dla njeſku ničo wo ſkhorjenju prajili, wotmolwjenje doſtanjesch; „My ſebi njemyſlachmy, ſo je hižo taſ ſlē!“ Po tajſim hakle, hdyž je taſ ſlē, hdyž ſu ſo myſle ſhubile, hakle potom, hdyž duſchowpaſth ſičo wjazy ežiniež njemóže, ſo po njeſho ſczele; runje kaž jo w wožadze H. ſ leſarjom ežinachu.

So móže duſchowpaſth, hdyž ma wutrobu na prawym blaku, temu khoremu husto najwjetſche woſchewjenje pſchinjež, jich mało wěri. Taſ ſtejach ſe žonu ſ dobreho „měſchjankeho ſchtanta“ pſchi ežele jejneho muža. Wón běſche pſdiſes dolhi, boſtmy dol ežerjenjow pſcheiniež dyrbjal. — Ta paſ ničo wo tym njewiedžach, ſo je tón muž, fotrehož ja a fotryž mje ſubowaſche, khory a nětko wudowje fuſk porokowach, ſo njeběſche po mje póſlala. Wona mi rutu ukežesche a praji: „Nječiničež ſebi žaneje ſtaroſeze; mój chzemoj ſebi taſ myſliež, kaž by jo wužival!“ (t. r. Bože wotkaſanje).

Ale kaſ pſchińdze, ſo ſebi husto myſla, ſo mohl duſchowym khoremu bojoſež načziniež. Je dha evangeliyon, fotrež duſchow-paſth njeje, powjeſež wo ſmjereži? Njeje to wjele bôle powjeſež wo wěcznym živjenju? Abo pſchińdze duſchowym, ſo by khoremu prajil, ſo bjes nadžije khory leži?

Móže wſchak bjež, ſo ſo tón hof druhdy pſchejara khutnje wuſběhuje. To paſ je khoremu, kaž by ſmjertny ſwón ſwonil. Pſchi khoroložu nježmje ſo tež ſabyež rěcžecž w nadžiji, fotruž je Boh ežerjenju ſa poſožazeho jandžela pſchidal. A bjes nadžije by wjele khoroſežow ſiſež njebylo. Bjes dwěla tež nadžija husto k wuſtrowjenju ſylnie ſobu pomha. Teho dla tež pōſnajem, ſo leſarjo tu móz teje nadžije poſkylnujuja. A rjenje by bylo, hdy bych u wſchittich kruhach taſ wot pſchivuſnych khorych pod-pjerani byli, kaž w tym. Bohužel paſ je wěrno, ſo jara husto leſarjo a pſchivuſni w tym kruhu pſchewjele ežinja; ja praju, ſo ſ wotpohladom njewěrnoſež powiedaja. To ſo njeđyrbialo ſtač a tež bjež njetrjebało, ſo by ſo nadžija ſiwa ſožeržala.

Tak tež duſchowpaſth to powołanie nima požoł ſmjereže bjež. Wjele bôle wón w tym ſwoje powołanie pyta khoreho ſ ſacžuežu mera dowjeſež. Wón pyta myſle khoreho na druhę poſožazeho, wot ſwonkowneho a čełnueho na ſmutskowne a duſchowne wuſtrowjenje. Po tajſim na to, ſchtož je ſa wſchittich člowiekow nuſne, k ežemuž paſ ſo khoremu woſebje krafna iſkladnoſež poſkiži. Jeſuſowe praschenje: „Chzesch ty wuſtrowjeny bjež?“ je najrjeñiſchi teſt. Khory je na prawym puežu k ſbožu, hdyž ſo roſzudži ſwojego ſbóžnika zyle ſapschimyž a to pōſnaež, wuſnacž a wotpołoziež, ſchtož je jeho hac̄ dotal ſe ſadžewanjom bylo.

Je taſ daloko, potom móžem, tež dalsheje khoroſeze dla ſmerom bjež. Potom rěka: „Ssmj my ſiwi, dha ſym temu

knjeſej ſiwi; wumrjem, dha wumrjem temu knjeſej. Teho dla njech ſym ſiwi abo njech wumrjem, ſym my teho knjeſa.“ To je mér.

Duž i frótka: Derje by bylo, hdy bych u druhu druſhy wěrjaſy kſchecžijenjo ſwoje duſchowpaſthystwo pſchi khoroložach wopokaſali a hdyž to njeje, ſo by ſo bórſy po duſchowneho póſlalo a hdyž to pſchivuſni ſhami njeežinja, maja ſo wot druhich napominacž, ſo žadyn ſubu njeby bjes ſiweho troſchta evangeliya wumrjel.

(Poſražowanje.)

Jeſuſowe ežerjenje.

Hlóž: Jeſuſ moja nadžija.

Jeſuſowe ežerjenje

Mi nětk ſ ſohnowanju džela,
Wutroba nětk nutrue
Sſebi troſchty ſherluſch ſpěva,
Khryſta kſchij ſmjerež, boſež wſchu,
Duſchu ežini wježelu.

Žana wina, žana ſkóſež
Mi wjaz' ſwědomnje njekuſa,
Božeſ ſuady mam ja dojež,
Wutroba nětk jemu ſluscha:
Khryſtuſowa droha frej
Mi nětk pſchińdze ſ wužitkej.

Mam ežaſ ſwojoh ſiſež
Tež we hubjeniſtach ſo bědziež,
Tola žane ežerjenja
Nježmedža mje wot njoh' dželicž:
Rany, kſchij, ſmjerež Jeſuſa
We nuſy mje troſchtaſa.

Šrudny wſchaſ ja dyrbju bycž
Dla tých wſchelkich hréchow mojich,
Tola paſ tež wjež'le měcž
Sa wodače ſrēchow ſwojich:
Khryſta žaloſež, Khryſta frej
Ežini mje pſched ſudom frej.

Šela, ſmjerež ſo pſchihahaj,
So chzech wěry grunt mi rubiež;
Šwět a čert mje pſchecžehaj,
Tola chzu ja wjež'le prajiež:
Njeſpſchecžel njech njemdřy je,
Khryſta kſchij mje pſchitryje.

Hdyž mam junu wumrjež ja,
Sſmjerjež mje tola njem'že pōžrjež,
Duž chzu połny wěry ja
Pod Jeſuſa kſchijom wumrjež;
Khryſta ſmjerež a matra wſcha
K živjenju mi dopomha.

E. H.

Sſón w ſuſni.

Wudowa muža w wěſtym dowěrjenju na hnadi Božu w Khryſtu ſemrjeteho, myſlesche ſebi tež, ſo je wěrjaſa kſchecži-janka; wona paſ chzech ſhami pſches ſwoju ſaſlužbu ſbóžna bycž.

Tak minchu ſo lěta a wona ſo njemóžesche ſ wěstoſeži hnadi pſchecžiſežecž. Duž ſmili ſo tón knjeſ nad njej, ſo by ju pſches ſón ſ prawemu pōſnaežu dowjedl. Zej ſo w khoroshe džiſeſche, ſo dyrbí ſo na kwaſ woblekaž a duž pſched khamor ſtupi, ſo by ſebi jenu ſuſnju wubrala. Ale wona njemóžesche žanu ſwojich ſuſnijow trjebaž: přenja do procha roſpadze, druhá běſche roſtorhana a tſeeža běſche wſcha masana. Tam wona nětko ſtejſeſche w wulkej třſhnoſeži, pſchetož na kwaſ dyrbjeſche pſchińcž. Duž nahle pſches powětr něcht ſchwörceſche a pſched njej wizasche ſuſnja wot naježiſežiſeheje, najrjeñiſeheje běleje ſidu a ſlowa ſo klyſhcež dach: „Ta je wužiſežena pſches frej a pſches ſaſlužbu ſeſom Khryſta!“ W wutrobnym wježelu tak nahle ſe staroſežow wutorhana bycž, wona wotueži a nětko do ežim wjetſeſcheho wježela pſches tamne ſlowa pſchińdze. Nětko běſche ſo jej na

jene dobo rošjažniło, na koho ma ſo ſpuſtečecz a ſo k ſchtantej hnady ſluſcha. W pſichodnej nozy hižo domoj k Jeſuſej ſańdže.

Podaſ ſo Jeſuſej!

Jeſuſej ja duſchu dam,
Jeſuſ je tež we mni živý,
Jeſuſha nětk lubo mam,
Jeſuſej ſo podam zyly,
Jeſuſ budže pomhač mi,
Jeſuſ mój troſcht jenicež.

Jeſuſ hréchi wodawa,
Jeſuſ tež nětk hlađa na mije,
Jeſuſ hnady podawa,
Jeſuſ chze bjež w ſimjerczi ſa mije,
Jeſuſ ſo mnu ſjednanj:
Jeſu, połny hnady ſy.

Jeſuſha běch wopushečil,
Jeſuſha ſyjm ſazpił jara,
Jeſuſ je mje ſwjeſzelil,
Jeſuſ ſo nětk ſa mije ſtara;
Jeſuſ moja wulka czeſež,
Jeſuſ chze mje k njebju wjeſež.

Jeſuſej běch k wobſtoržbie,
Jeſuſha měcz ujechach lubo,
Jeſuſ ręeži luboſnje,
Jeſuſ je najwjetſche kublo:
Jeſuſ miły wostanje,
Jeſuſ ſpuſtečzi khostanje.

Jeſuſej ſo dowěrju,
Jeſuſej mój džak ja dawam,
Jeſuſ ſhoji cžwili wſchu,
Na Jeſuſha ſwēru hladam,
K Jeſuſej mam nadžiju,
Jeſuſha ja ujepuſteču.

E. H.

Wobhońče ſo w pišmje,

pſchetož wam ſo ſda, ſo maeże wěčne žiwjenje w nim; a to ſame je, kiž wote mije ſwědči.

Sittal Perſal běſche Chineſa, kiž běſche w Surinam živý a placzeſche ſa ſdželaneho muža; wjedžesche cžiſte žiwjenje a dželaſche pilniſe. Ženož pſchecziwo evangeliſej ſo njepſcheczelſzy ſadžerzeſch, a jako miſzionar ſ. jeho uamolwjeſche, ſo by ſo tola kſcheczijan ſežinił, wotmolwi roſhorjeny: „Ja jedyn kſcheczijan? Schto ſebi myſliſch! To ſo nihdni na nihdny njeſtanje. Njeveſch, ſo je mój nan meſchnik; fakt mohl jeho ſyju Boham njewérny bjež!”

Miſzionar da jemu nowy teſtament. „Wſmi tute knihi a cžitaj w nich, potom cžiū, kaž ſo tebi ſpodoba”, džesche k njemu.

Wot teho cžaſza ſem bu Sittal husto pſchi cžitanju darjenych knihow wot miſzionara trjecheny; haj wón ſam wſchelake praſchenija na miſzionara ſtajesche, kiž wobhwedežachu, ſo je ſroſymjenjom cžitaſche. Lědy běſche ſo jene lěto mimylo, dha ſo Sittal k kſcheczijan ſkemu roſwucžowanju ſamolwjeſche a bu ledzblivý wučomz. Jeſo ſtara maež, fotraž běſche tež w Surinam živa, jeho husto proſheſche: „Moje džeczo, njenacžni mi a twojemu nanej tu hańbu, ſo k kſcheczijanſtu pſchitupiſch”, ale wón kóždy króž wotmolwi: „Maeži, ja hinač ujemóžu.”

Skónečnie běſche dolho wočataju a horzo požadamy džen, na kotrymž dyrbjeſche Sittal ſwiatu kſcheczenizu doſtač, pſchijchol; w bělej drage ſedžesche ſe ſo ſwěčazymaj wočomaj a ſi wjeſežlym woblicžom w zyrfwicžy na wſchitke praſchenja ſi wjeſzeloscežu wotmolwjejo. Zako běſche ſwiatocžnoſez nimo, pſchiúdže Sittal, kiž běſche nětk mjeſo Lazaruſ doſtač, k miſzionarej a džesche k njemu: „Ja ſo Bohu džakuju, ſo je mi wulku hnady ſpožežil, ſo ſyjm nětk kſcheczeny; nětk chzu jenicežy jemu ſlužicž. Cžitajo a pytajo w twojich, mi darjenych knihow, ſyjm wěſtoſez doſtač, ſo je jenož jedyn wěrmj Bóh a ſo chze Jeſuſ Khrystuſ naž wu-

móž wot wſchitkich hréchow, dženža rano, jaſo ſo kſcheczeniku draſtu woblečech, pſchiúdže moja maež hiſchaze junkróž ſe mni, padže na kołena a mje nanajwutrobiſch proſchesche: „Moje džeczo, moje džeczo, njeſaj ſo kſchecicž, nječiń mi tu hańbu”. Czežke běženje ſyjm ſo běžil, ale Bóh je mi pomhal. „Ja dyrbju, maeži”, ſyjm jej wotmolwi, „a nětk ſyjm kſcheczijan; temu kniejeſe budž wěcžuje ſa to džaf.” Lazaruſ je pilny, ſzwerny ſlužobnik Jeſom Khrysta, kiž njewuſtarajo w jeho winizy džela.

Něſhto k roſpominanju.

Khudiy ſemjan běſche pola ſwojego krala do ſlužby ſtupił, i tej nadžiju, ſo ſebi wjele pjenjes nahromadzi; wón ſebi tež wodniſo a w nozy na niežo druhe njemyſleſche, kiba na to, fakt by ſo wobohacžil. Duž kral k njemu praji:

„Ty ſy duſchuſ czlowjek, ale hlađaj ſo nahrabnoſeže, pſchetož pjenježna luboſcje je koreň wſchego ſleho.”

„I czeſho dla?” tamny wotmolwi, „wſchato ſo praji, „pjenjeſy wobknieža ſwět”; duž njemóže tež czlowjek jich doſež mēcz.”

Kral džesche: „Ja chzu tebi něſhto pſchikafacž, a jeli ſo to moje dla cžiniſch, chzu tebje bohateho muža ſežiniež.”

Tón ſemjan ſo praſcheſche, ſhto by to bylo.

Kral džesche: „Ty dyrbischiſ jene lěto kóždy króž tam hiež, hdžež ſlyſchiſch, ſo žadny czlowjek w mręczu leži, dyrbischiſ pſchi-hlađowacž, fakt ma ſo wón pſchi ſwojim ſkónečenju a mi po-wjedacž, dale mjenujzy, hdžež budže to lěto nimo, dyrbischiſ mi ſlubiež, ſo ſenje w ſwiatym pišmje njeežitasch ani ſo njemodliſch, ani ſemſchi njepoūdžeſch, — ſa to chzu tebje bohateho muža ſežiniež.”

Šemjan běſche ſ tym rad ſpotkojom. Zako pak běſche lěto nimo, wón ſažo k kralej pſchiúdže a praji: „Knieže, ja ſyjm cžinił, kaž ſeže wý pſchikafal a chzu wam dale rad ſlužiež — bohath muž pak na to waschnie bjež nochzu!”

Wón běſche pſchi ſmijertnych ſožach dopoſinal, ſo je czlowjek hubjem a ſhubjem, kotryž njeje čerpał ſe ſiweho žorla Božeho ſlowa a ſwoju wutrobu hotował na tón požledni czežki pučž. Wón pak běſche tež wuhojeny wot ſwojeje pjenježneje luboſcje, pſchetož pſchi ſmijertnych ſožach bohacžkom běſche jemu husto doſež pónače pſchijchlo, ſo žadny ſwoje pjenjeſy a kublo ſi tuteho ſwěta ſobu wſacž njemóže — a ſo je jenož tón wopratwde bohath, kiž je bohath w Boſy.

Ubi ſſerbia! njeſabudžmy na proſtiwu na khežorſtwowym ſejm, ſo by naſche werowanje ſažo ſwoju czeſež w naſchim kſcheczijanskim ſtacze doſtało. Kaf ma ſo proſtiwa napiſacž, je ſo w požlednim cžiſle naſchego „Pomhaj Bóh” wosſewilo. Kaž ſyjm ſ erta ſapóſlanza na khežorſtwwowym ſejmje ſlyſchal, ſu wuhladu ſa pſchikafacze naſchego namjeta dobre, ale wyschnoſež hiſchaze tak prawje njeha a wona chze a dyrbji ſlyſhcež, hacž je to tež wola Iuda. Potom wěſeže rad do teho ſwoli. A dyrbjal naſch ſerbiſki lud mjes tým ujebyž, kotriž ſa czeſež naſcheye kſcheczijanske ſyrlwie wuſtupja? Duž hibajny ſo! Napikajacze te proſtiwy a pod-pižajacze ſo w prawje wulſej liczbje! Ja rad te proſtiwy, hdže ſo mi poſeželu, do Barlina wobſtaram. Proſtiwy pak ſu zyle nuſne, ſo by naſcha wěz wuſpečha měla!

J. Gólez, redaktor.

„Pomhaj Bóh” je wot nětki niz jenož pola kniſow duchownych, ale tež we wſchech pſchidawaruijach „Sſerb. Rowin” na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchtwórci lěta płaczi wón 40 np., jenotliwe cžiſla ſo po 4 pn. pſchedawaju.